

بوانفعالاتك ارزو و افعال اراديه من اوزرينه اجرا ايلديكى تأثيرات نفس ناطقه ساحه سنده ظهور ايدن برطاقم حادثه لر ، كچيچي حالار ديمكدر . اكر نفس ناطقه مزده بر فكر وحدت ، بر فكر استمرار اولمسيدي ، دها طوغر و سى نفس ناطقه مزك حقيقي وحدت و استمرار دن عبارت بولمسيدي نفس ناطقه من او حادثاتك محل ظهورى اوله ماز ، انلرى درك ايدم من ايدى .

ملاحظه عقليه من نفس ناطقه مزده وقوعه كن بو حادثاتك وجودينه حكم ايتديكى ائساننده قواى مدركه مزك جهت وحدتى ديمك اولان وجدانمز آنلرك بر موضوعى ، بر محل مقومى اولديغينه حكم ايدرك بو موضوع ، بو محل مقوم كندى جوهر ذاتيمز اولان نفس ناطقه مزدر .

نفس مز حقنده و برديكمز بو حكمى متعاقب بزم ايچون بر قياس طريق آچيلىر . او طريقدن كيرمك بو حكمى عالم خارجى به ده تشميل ايدرز . يعنى عالم خارجيه قواى حاسه مزه قارشو تجلى ايدن حادثاتى مشاهده ايله آنلركده بر موضوعى ، بر محل مقومى اولمسي لازم كله جكنه حكم ايلرز . ايسته بزده حاصل اولان جوهر مادي فكريتك منشائى بودر . « ده قارت » احاطه حسيه من داخله كيرن كافه حادثاتدن امتدادك عدم انشكا كنى مشاهده ايله امتدادى ماده نك خاصه مميزه سى اولمى اوزره تلقى اتمش ، ماده به « جوهر ممتد » روحه ، نفس ناطقه به ده « جوهر متفكر » ديمشدر .

بعض كيمسه لر « ماده اساساً امتداد خاصه سنى حائر اولميان اجزاي فرديه دن تشكىل اولديغندن » امتداد « ماده نك انواعى يئنده مشترك خاصه يكانه اوله ماز ، روحه كنجه اوده يالكز بر جوهر متفكر دكل ، بلكه بر جوهر حساس و مؤثر در . بناء عليه « ده قارت » ك بو توجيهنده اصابت بو قدر « ديورلر . انجق ايستر جوهر ممتد اولان ماده اولسون ايستر جوهر متفكر اولان روح ، بو ايكي شيتك كنديلربله ، كنديلربله تجلى ايدن احوال صرف آنلرك كندى اثرلرى دكلدر . زيرا بو ايكي موجود فلسفه اصطلاحجه ممكناتدن اولدقارندن اولاً بونلرك نه دن طولايى موجود اولدقارى ، ثانياً نيچون حقيقت حاضر لرندن بشقه بر حقيقت اوزره تجلى ايتدكارى حقنده بر سؤل وارد اوله بيلير . بو سؤالى متعاقب « قاعده عليت » بزي كرك آنلرك ، كرك آنلرده تجلى ايدن خواص و كيفياتك بر عتق اولمى لازم كله جكنى ، بو علمكده همه حال وجوب و اطلاق ايله متصف اولمسي اقتضا ايدم جكنى قبوله سوق ايلر . چونكه سلسله ممكنات ايچون واجبه انتها ضروري در . بوبله اولسه تسلسل لازم كايرو هيج بر ممكن موجود اوله ماز ايدى . حال بوكه تسلسل بطلانى بديهي ، ممكنك واجبه انتها سى ضروري در . ممكن موجودايسه آنك وجودى حسييله واجبك انكارى ده مرود در . بناء عليه بتون جواهر و اعراضك خالق ، مشيتى ، مقومى اولان بر وجود واردر كه اوده جناب حقدر . فقط فيلسوفلرك كافه سى بو نظريه يي قبول ايتزلر . بو ايكي جوهر دن يالكز ماديى قبول ايدنلره ماديون

مستحق اولماديغنى اكلامش ايدى . لكن ياشاديني محيط شرك ايچنده وحى الهى اولقسرين ، خالق نصل عبادت ايديله جكنى ، اونى نصل تنزيه اتمك ، هانكى وصف ايله توصيف اتمك لازم كله جكنى كنديلكندن نصل بوله بيليردى ؟

ايسته جناب حقدن وحى اينجه به قدر عليه الصلاة والسلام افنديمك حالى بو ايدى . نزول و حيدن صوكره ايسه قومى ، صوكره بوتون جهاني قورتارمق ، خالقنى تنزيه اتمك ايچون طوته جنى بولى اوكره نرك ضالان ينى حيرندن قورتولدى . كوريلبوركه « ووجدك ضالاً فهدى » آينده كى ضال وصفى حضرت پيغمبر ايچون ذل دكل بالعكس شرفدر .

« واما السائل فلا تنهر » آيت جليله سنده كى سال كلمه سنى مفسرين كرامدن چوغى ديلنجى مناسنه آماش ايكن ، مرحوم محمد عبده طوغر و دن طوغر و به « بيلمديكى صوران » عبارده سيله تفسير ايديبور ، دليل اوله ر قده ديوركه : « اكر سائل لفظى صدقه ايسته ين مناسنه اولسه ايدى (ووجدك ضالاً فهدى) قول شريفنه مقابل ايراد بويورولمزدى ، بلكه (ووجدك عائلاً) آيتنه متناظر اولوردى . بونكله برابر بو ايكنجى آيتده مقابل اولمى اصلاً صحيح اوله ماز . زيراجناب پيغمبر عائلى يعنى فقير ايدى ، لكن هيج بر زمان سائل اولمامش ايدى . » محمد عاكف

فَلْتَنَنَّا

وحدت وجود

۱۹

فلاسفه دن بعضيلرى بو اعتقاده سوق ايدن اسباب حقنده آز چوق بر فكر حاصل ايدم بيلمك ايچون دعوا لر ينك مبنى علمى اولان جوهر له عرضه ، آنلرى متعاقبده ينه بجته تعلقلرى حسييله زمان و مكان و سائر به دائر بر ايكي سوز سويلك لازم كايور . هر كسك معلومى اولديغنى اوزره جوهر ديمك اشياى خارجيه نك احساسات مزه قارشو تجليسى استلزام ايدن اعراض مختلفه نك موضوعى [*] محل مقومى ديمكدر . فلاسفه آرمه سنده بر چوق مناقشاني موجب اولان جوهر فكريتك منشأ ظهورى نفس ناطقه مزدر . شوبله كه بز نه زمان نفس ناطقه مزده ظهور ايدن حادثاتى نظر ملاحظه به آلا جق اولور ايسه ك طرق مشاعر دن نفس ناطقه مزه على التوالى بر طاقم افكارك ورود ايتديكى ، بونلرك نوعنه كوره نفس ناطقه مزده مختلف انفصالات حصوله كلديكى ، بوانفعالاتك ارزو من ، افعال اراديه من اوزرينه اجراى تأثير دن خالى قالمديغنى كوريرز . ايسته على التوالى نفس ناطقه به ورود ايدن بو افكار ايله آنلرك نوعنه تابع بولنان انفصالات ، [*] بو تعبير منطقىون ايله متكلمين طرفندن اونه دن برى قبول ايدلمشدر كه مناسى مرضك قائم اولديغى محل ديمكدر .